

OSVRT NA DAN PLINA

**Neupitna sigurnost opskrbe potrošača
prirodnim plinom u ogrjevnoj sezoni
2018./2019.**

Zagreb, 18. listopada 2018. – Proslava 16. Dana plina i ove je godine pobudila iznimno zanimanje svih sudionika plinskog tržišta i medijskih kuća. Svečanost je obilježena u zgradi INE – Industrije nafte, d. d., Avenija Većeslava Holjevca 10 u Zagrebu. Tvrtka INA ujedno je bila i sponzor događaja. Skupu je nazočilo oko 200 stručnjaka iz plinskoga gospodarstva i energetike: predstavnici brojnih institucija, direktori, ravnatelji, predsjednici uprava energetske tvrtke, sveučilišni profesori te predstavnici medija. Razvoj i uloga plina u budućnosti, proteklo razdoblje do početka nove plinske godine te očekivanje i priprema za novu ogrjevnu sezonu bili su teme koje su činile okosnicu ovog skupa. Izmijenjen je dio Statuta Hrvatske stručne udruge za plin, podnesen je financijski izvještaj za 2017. godinu, a prihvaćeni su i plan rada i financijski plan za 2019. godinu.

Na otvaranju sjednice predsjednik HSUP-a **doc. dr. sc. Dalibor Pudić** prokomentirao je aktualne i protekle događaje koji su obilježili plinsku godinu.

U uvodnom izlaganju **dr. sc. Nikola Vištica**, član Upravnog vijeća HERA-e, upozorio je na nove izazove plina u budućnosti s pozicije energetike, zbog globalnog porasta stanovništva u odnosu prema porastu potrošnje i opskrbe energijom te zaštite okoliša. Naglasio je važnost nove Strategije EU-a za dugoroč-

no smanjenje stakleničkih plinova sukladno Pariškom sporazumu koja se očekuje u studenome 2018. Govoreći o različitim scenarijima uporabe plinske infrastrukture, naveo je da tehnologija power-to-gas ima budućnost u nadolazećoj niskougljičnoj eri. Pritom posebnu ulogu prirodnog plina vidi u prometu te je pozvao cjelokupni plinski sektor na veći investicijski angažman radi novih mogućnosti povećanja potrošnje.

U okviru predavanja o spremnosti plinskog sustava i opskrbe plinom u ogrjevnoj sezoni 2018./2019. **Antonija Glavaš**, članica Uprave i izvršna direktorica zadužena za uvoz, trgovinu i opskrbu tvrtke Prvo plinarsko društvo, najvećeg uvoznika plina u RH, rekla je da cijene plina na europskom tržištu bilježe konstantni rast u odnosu prema prošloj godini. Porast cijene plina uzrokovan je velikim porastom cijene nafte i stupnjem zapunjenosti skladišta. Smatra da je cijena plina za kućanstva u Republici Hrvatskoj među najnižima u EU-u. Upozorila je na postojeću strukturu referentne cijene plina koja se sastoji od nabavne cijene i premije. U tom je kontekstu i dalje otvoreno pitanje što će se nakon 1. travnja sljedeće godine dogoditi s premijom opskrbljivača na veleprodajnom tržištu. U pogledu pripravnosti tvrtke Prvo plinarsko društvo spremno dočekuje novu ogrjevnu sezonu.

Damir Škugor, direktor Inine Službe trgovine prirodnim plinom prikazao je analizu aktivnosti tvrtke vezanih uz proizvodnju prirodnog plina za ogrjevnu sezonu 2018./2019. Istaknuo je veliku važnost kupovine kompanije ENI Croatia b. v. čime je INA postala 100%-tni vlasnik i samostalni operator hrvatskih odobalnih eksploatacijskih područja Sjeverni Jadran i Marica. Izrazio je zadovoljstvo što INA danas plin prodaje prema tržišnim uvjetima, no smatra da je potrebno potpuno deregulirati cijene prirodnog plina za kućanstva. U okviru svoje strate-

gije INA će i dalje ulagati napore kako bi se usporio pad proizvodnje prirodnog plina, a neupitno je i da će osigurati redovitu opskrbu svojih kupaca.

Ivana Marković, direktorica Plinacrova Sektora upravljanja transportnim sustavom i prodaje transportnih kapaciteta, prezentirala je podatke o transportiranim količinama plina plinskim transportnim sustavom u razdoblju od 2010. do 2017. godine. Trend porasta transportiranih količina plina, koji je bio prisutan od 2014. godine, nije zadržan u proteklim mjesecima 2018. godine. Referirajući se na razdoblje prvih 9 mjeseci u odnosu prema prošloj godini, primjetan je ukupni pad potrošnje od 11,3% (i u svim kategorijama potrošača). Transportni je sustav uspješno podnio najveća dnevna opterećenja, pri čemu je iskorištenost kapaciteta na interkonekciji s Republikom Mađarskom za vrijeme vršne potrošnje dosegla maksimum tehničkog kapaciteta. U tehničkoj su pripremi obavljeni brojni radovi na transportnom sustavu među kojima su najvažnije rekonstrukcija plinskog čvora Zabok radi realizacije dvosmjernog protoka plina uz stalni kapacitet od 30.000 m³/h prema Sloveniji, rekonstrukcija na plinskom čvoru Kozarac radi povećanja sigurnosti opskrbe plinom grada Siska i TE Sisak te priprema za povezivanje buduće kompresorske stanice na plinovod PN 50 Ivanić-Grad – Kutina. Transportni je sustav siguran i spreman za novu ogrjevnu sezonu.

Marko Blažević, direktor tvrtke HEP – Opskrba plinom istaknuo je višegodišnje trendove jednake potrošnje plina u javnoj usluzi koja je u 2017. godini iznosila 17% ukupne potrošnje plina u RH. Taj podatak dovodi se u korelaciju zbog narušena odnosa proizvodnje domaćeg plina i uvoza koji je u 2018. iznosio 40 : 60%. Godine 2018. godinu uvezeno je 40% plina više nego 2016. godine, i to zbog veće potrošnje za energetske transformacije i povoljne cijene na tržištu. Posebno je istaknuo činjenicu da ove godine nije sklopljen ugovor s pružateljem usluge uravnoteženja plinskog sustava, što je u prošloj skladišnoj godini bilo u ingerenciji HEP-a – Opskrbe plinom. Regulativa ne predviđa fiksnu godišnju naknadu za spremnost tako da pružatelj te usluge, ako ne aktivira energiju uravnoteženja, gubi golemi novac na vrlo skupe rezervacije kapaciteta. Prikazao je i stanje zapunjenosti skladišta u zemljama regije na dan 1. 10. 2018. godine, gdje je RH na razini od 90%.

Bruno Ernečić, direktor Sektora razvoja i investicija tvrtke Podzemno skladište plina održao je posljednje predavanje. Ovogodišnji ciklus utiskivanja plina, koji je započeo 17. travnja 2018., traje i dalje, a na dan 18. listopada 2018. u skladištu se nalazilo

oko 470 milijuna m³ plina. Tijekom 2018. obavljene su sve potrebne aktivnosti strojarškog, instrumentalnog, elektroenergetskog, građevinskog i rudarskog održavanja. Od većih radova izdvojio je montažu novog ulazno-izlaznog separatora većega radnog kapaciteta. Također, izvijestio je da su – uz novu, petu kompresorsku jedinicu koja je puštena u rad 2017. godine – u testni rad puštene još dvije nove kompresorske jedinice: MK-1 i MK-2, pogonjene plinskim motorima, tako da sadašnji maksimalni kapacitet utiskivanja plina iznosi 180.000 m³/h. Istaknuo je i da tvrtka Podzemno skladište plina na eksploatacijskom polju „Grubišno Polje“ provodi dodatne istražne radove radi utvrđivanja mogućnosti skladištenja ugljikovodika u geološkim strukturama. Naposljetku je potvrdio da hrvatsko podzemno skladište plina Okoli potpuno spremno dočekuje predstojeću ogrjevnu sezonu.

U svečanom dijelu proslave 16. Dana plina dodijeljeni su **priznanja i nagrade**.

Priznanje za poseban doprinos razvoju plinskoga gospodarstva, struke, znanosti i obrazovanja u području plina i energetike dodijeljeno je za 2018. godinu **prof. dr. sc. Igoru Dekaniću**, redovitom profesoru u trajnom zvanju na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Priznanje za uspjeh u poslovanju (menadžer godine) za uspješan gospodarski napredak, tehnološki razvoj i primjereno vođenje tvrtke koja se bavi plinskom djelatnošću dodijeljeno je za 2018. godinu **Igoru Piriji, dipl. oec.**, članu Uprave i direktoru tvrtke Gradska Plinara Zagreb – Opskrba d. o. o.

Priznanje za aktivnosti pri medijskoj obradi tema iz plinskog i energetske gospodarstva dodijeljeno je za 2018. godinu **Marku Biočini**, izvršnom uredniku Jutarnjeg lista.

